

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

מתווה פדגוגי
תחילת שנת הלימודים תשפ"ב
"מתחברים לחינוך"

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

תוכן עניינים

3.....	חינוך קדם יסודי
3.....	1. מתכונת הפעילות
3.....	2. דגשים ארגוניים ניהוליים
3.....	3. דגשים פדגוגיים
5.....	4. דגשים חברתיים רגשיים
6.....	חינוך יסודי
6.....	1. מתכונת הפעילות
8.....	2. דגשים ארגוניים ניהוליים
9.....	3. דגשים פדגוגיים
11.....	4. דגשים רגשיים – חברתיים
14.....	חינוך על יסודי
14.....	1. מתכונת הפעילות
16.....	2. דגשים ארגוניים – ניהוליים
17.....	3. דגשים פדגוגיים
20.....	4. דגשים רגשיים – חברתיים
23.....	תלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים
23.....	1. מתכונת הפעילות
23.....	2. דגשים ארגוניים ניהוליים
24.....	3. דגשים פדגוגיים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

חינוך קדם יסודי

לאחר חופשת הקיץ תלמידי הגנים יחזרו ללמידה פיזית מלאה ללא מגבלות.

1. מתכונת הפעילות

בשגרה ובתחלואה - למידה על פי מערכת השעות הקבועה בכל ימות השבוע.

2. דגשים ארגוניים ניהוליים

א. מומלץ להכין "תכנית לצמצום מגעים". התכנית תכלול:

- מתכונת שמירה על קשר מרחוק עבור תלמידים/ כיתת גן בבידוד.
- למידה במרחב הפתוח.
- הנגשה והשתתפות תלמידים עם מוגבלות הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים באופני הלמידה השונים.
- מידע מונגש לילדים עולים ולהוריהם.
- הסברה על חשיבות ההקפדה על אורחות החיים.

ב. מומלץ להקצות זמן לתמיכה בצוותים בהיבטים פדגוגיים, חברתיים ורגשיים באמצעות אנשי צוות כגון: יועצת, פסיכולוגית, מדריכה, מפקחת, מומחיות תחום מתי"א

ג. חשוב לחזור ולהכיר את כלל חוזרי המנכ"ל העוסקים בפתיחת שנה, בבטיחות וביטחון בגן כמו גם התעדכנות במסמכי אורחות החיים המתעדכנים מעת לעת בהתאם למצב התחלואה.

ד. ילדים בשנתם הראשונה בגן ישהו בגן בימים הראשונים בהתאם להנחיות [חוזר מנכ"ל](#). ילדים משנתם השנייה בגן ישהו בו יום מלא מהיום הראשון.

3. דגשים פדגוגיים

א. העשייה החינוכית וארגון למידה גמיש תותאם לצרכי הילדים על פי מיקודי הגן העתידי:

- **ארגון המרחב** – מרחבי למידה מגוונים המאפשרים בחירה וביטוי אישי, בדגש על למידה חוץ גנית באופן שמאפשר השתתפותם של כלל התלמידים.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

- **ניהול הזמן – סדר יום המכיל שגרות ומאפשר גמישות והיענות לצרכים ייחודיים של התלמידים.**
 - **פרקטיקות הוראה – למידת עמיתים, למידה עצמית, שיתופי פעולה ואינטראקציות בין התלמידים ולמידה מותאמת לצרכי כלל התלמידים.** (למשל שימוש במגוון ערוצי תפיסה להמחשה ולתמיכה בהבנה לילדים עולים ולילדים שהשפה העברית אינה שפת האם שלהם).
 - **תוכן – תכנים רלוונטיים לעולם התלמידים על פי שלב ההתפתחות (באבחנה בין שלבי הגיל ועל-פי יכולות).**
 - **שימוש בכלי הערכה שונים ובכלי תצפית דיגיטליים למיפוי תפקודים לימודיים, חברתיים ורגשיים ומתן מענים מותאמים, הממוקדים בפרקטיקות ומעקב חוזר. כלים אלה יסייעו באיתור ובמיקוד הצרכים, ובגיבוש תכניות העבודה הגניות על בסיס נתונים.**
 - **דגשים בהתייחס לתלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים – [לחץ כאן](#)**
- ב. תיווך ללמידה במצבים מזדמנים לאורך כל היום, בלמידה בקבוצה ובמפגשים אישיים לשם מכוונות לקידום היעדים בתחומי הליבה.**
- בקבוצה קטנה יש לתכנן מגוון פעילויות לבחירת הילדים, לקדם את היעדים שנבחרו בתכנית העבודה הגנית ולהיערך להנגשת הפעילויות במידת הצורך. גיוון הפעילויות יתייחס להיבטים הבאים:
- **סוג הפעילות:** חקר, יצירה, תנועה, פעילות הבעה, התנסות בחומרים, משחקי חברה, בנייה, התנסות ומשחק בחומרים טבעיים, פעילויות ביחזמת הילדים ועוד.
 - **מקום הפעילות:** אזורי פעילות מגוונים בתוך הגן, בחצר, מרחבי החיים של הגן והבית ובחדרים ווירטואליים.
 - **זמן הפעילות:** על פני רצף היום או השבוע.
- מפגשים אישיים עם ילדים** מאפשרים היכרות מעמיקה איתם ובונים תחושת שייכות וביטחון. המפגש יכול להיכרות עם תחומי העניין, תחומי העיסוק שלו, שעות הפנאי, החלומות, הבנת הקשיים והצרכים ועוד. לטובת קידום היעדים בתחומי הליבה, להלן [אוגדן מושגים לצמצום פערים במתמטיקה ושפה](#) בגני הילדים (עברית) (עברית), [אוגדן מושגים לצמצום פערים במתמטיקה ושפה](#) (ערבית).

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

4. דגשים חברתיים רגשיים

דגש על חוסן אישי, עצמאות ומיומנויות רגשיות וחברתיות

א. חיזוק הרווחה הנפשית של הילדים, בהקניית מיומנויות וידע הנדרשים כדי להבין, להביע ולנהל את רגשותיהם ולקדם אקלים חינוכי מיטבי.

במסגרת תכנית כישורי חיים לגיל הרך תהיה התייחסות לשלושה תחומים עיקריים:

- **מוקד האני –** הכרה וזיהוי רגשות, זיהוי כוחות ויכולות, מסוגלות ודימוי עצמי חיובי, אחריות אישית, אופטימיות ותקווה, הבחנה מגדרית.
- **מוקד ויסות וניהול רגשות –** זיהוי וביטוי רגשי, ביטויים גופניים לרגשות, איפוק ושליטה עצמית, פתרון בעיות.
- **מוקד תקשורת בין אישית –** אכפתיות ואחריות חברתית, קשר ויחס אל האחר, אמפטיה.

ב. ביטוי אישי לילדים

אחד העוגנים המרכזיים של הגן העתידי הינו ביטוי אישי. עוגן זה מאפשר לילדים להשמיע את קולם, לבטא רצונות, להעלות מחשבות וליישם רעיונות.

על מנת לקדם את הביטוי האישי של כל ילד וילדה בגן חשוב:

- לעודד את הילדים להביע את עצמם ב"מאה שפות" במהלך היום בדרך המתאימה להם בהתאם ליכולתם ולכישוריהם.
- להציע מגוון אפשרויות לבחירת הילדים בשימוש במרכיבי הסביבה האנושית והפיזית – חברים, מקום, חומרים, כלים, מחברים, משחקים ועוד.
- לעודד את התלמידים עם צרכים מיוחדים וייחודיים להשתתף ולקחת חלק בכל הפעילויות בגן
- לארגן מרחבים בהם יש "חומרים פתוחים", חומרים שאין להם תכלית מוגדרת, על מנת לפתח מגוון גדול יותר של סוגי משחק.
- לזמן מרחבים המאפשרים שהייה ורוגע בהם הילדים יוכלו לחשוב, לדמיון, לחלום ולקבל השראה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

חינוך יסודי

לאחר חופשת הקיץ תלמידי בית הספר היסודי בחט"צ ובכיתות א'-ו/ח' יחזרו ללמידה פיזית מלאה בבתי הספר.

1. מתכונת הפעילות

בכיתות א'-ד' כולל חט"צ:

- בשגרה ובתחלואה - למידה בהיקף מלא כבשגרה, 6 ימים בשבוע¹, על פי שעות האורך בהתאם לשכבת הגיל: כיתות א'-ב' – 29 ש"ש, כיתות ג'-ד' – 31 ש"ש.

בכיתות ה'-ו':

- במצב שגרה - למידה בהיקף מלא, 6 ימים בשבוע*, 32 ש"ש.
- במצב תחלואה בעיר כתומה/אדומה – מומלץ לפעול לצמצום מגעים.

בכיתות ז'-ט' בבתי ספר יסודיים:

- במצב שגרה: למידה בהיקף מלא, 6 ימים בשבוע*, 32 ש"ש.
- במצב תחלואה בעיר כתומה / אדומה: - מומלץ לפעול לצמצום מגעים.
- ביישובים/שכונות בצבע "אדום" בלבד - תלמידי כיתות ח' ומעלה, יעברו ללמידה מרחוק אם בכיתה האם יש פחות מ- 70% פטורי בידוד בהתאם לנתוני מערכת התחלואה (משל"ט).

לרשות בית הספר עומדים הכלים הבאים לצמצום מגעים:

- א. כלים קיימים (הניתנים גם בשגרה במסמכי ארגון הלמידה לשנת תשפ"ב):
 - ✓ עבודה בקבוצות קטנות בשעות רוחב ובשעות פרטניות (ככל שניתן בהתאם לכללים).
 - ✓ פעילות במרחב הפתוח.
 - ✓ פעילות במרחבי למידה נוספים בבית הספר ומחוצה לו.
 - ✓ למידה מרחוק לתלמידי כיתות ו' ומעלה בהתאם להנחיות בארגון הלמידה.

¹ למעט בתי-ספר שמלמדים בשגרה 5 ימים בשבוע.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

- ב. כלים נוספים בעת מעבר לצבע "כתום" או "אדום":
- ✓ **סל מחזי לשעות בודדות** ביסודי ובחטיבות הביניים לצורך **צמצום מגעים**.
הנחיות לעניין זה יפורסמו בנפרד.
- ✓ **לכיתות ה' ומעלה:** למידה משולבת פיזית ומרחוק (תוך מתן עדיפות ללמידה פיזית). המעבר של כלל הכיתה ללמידה מרחוק תיעשה כמוצא אחרון – ובתיאום עם הפיקוח.
- ג. נוסף לכך, וללא קשר לצבע היישוב/השכונה, לרשות מנהלי בתי ספר יסודיים וחטיבות ביניים עומדים:
- ✓ **סל שקלי גמיש לטובת צמצום פערים** עבור תלמידי בתי הספר היסודיים וחטיבות הביניים, לפי מפתח של 100 ש"ח בשבוע לכיתה. התקציב צפוי להינתן במהלך חודש נובמבר. גובה התקציב שיעמוד לרשות כל אחד מבתי הספר ישוקף באמצעות מערכת גפ"ן (גמישות פדגוגית ניהולית) לניהול משאבים. בחירת המענים לצמצום הפערים תעשה אף היא במערכת גפ"ן. הנחיות נוספות לעניין סל זה יפורסמו ע"י האגף לחינוך יסודי והאגף לחינוך על יסודי בתחילת חודש אוקטובר.
- ✓ **מענים רגשיים-חברתיים – מנהל בית ספר שמעוניין לפתח תרבות ארגונית מבוססת SEL** יוכל לפנות למפקח בית הספר ולמנהל השפ"ח ולבקש ליווי והדרכת SEL. הליווי יינתן כמענה למגוון צרכים לשם צמצום פערים רגשיים ולתמיכה רגשית חברתית בתלמידים ובצוות. הדרכת SEL תינתן על ידי **מדריכי שפ"י**, בתיאום עם המפקחים על היעוץ או על ידי **פסיכולוגים חינוכיים** בתיאום עם מנהלי השפ"ח. ההדרכה תינתן בתחומים הבאים: מענה תומך בהיבטים רגשיים של צוותים, מענה לתלמידים והורים בדגש על ליווי ותמיכה, פיתוח חוסן ותחושת מסוגלות בקרב צוותי החינוך, פיתוח מיומנויות תוך ובין אישיות בקרב תלמידים (בשיעור ייעודי ובתחומי הדעת), מענה תומך בדגש על אקלים וכו'.
- ✓ **תמיכה והדרכה לצוותים לפיתוח חוסן** על ידי יועצים ופסיכולוגים - ניתן לפנות לשם כך למפקחים על היעוץ ולמנהלי השפ"ח. יודגש כי לצורך מענה זה יש לייעד לפחות שמונה מפגשי צוות לאורך השנה. החל מה-1 לספטמבר ולאורך ימי הלימוד הראשונים תתקיימנה הרצאות להורים במגזרים השונים על ידי אנשי המקצוע של

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

השירות החינוכי בנושא הסתגלות ללמידה, פיתוח חוסן וליווי הילדים בתהליך ההסתגלות. פרסום בנושא יופיע באתר המשרד ובשפ"ינט.

ד. **מנהל/ת בית הספר יחד עם הצל"ח הבית ספרי** ינהל את המעבר לנוהל למידה ביישוב/שכונה "כתום" או "אדום" בהיבט הלימודי ("צמצום מגעים"), בהיבט הרגשי-חברתי (לרבות מענה ייעוצי תומך לצוות ולתלמידים, שמירה על קשר, תקשורת עם הורים) ובכל הנוגע לביצוע מעקב וניטור אחר התחלואה המוסדית ובסיוע נאמן קורונה (מול המשל"ט).

ה. דגשים ארגוניים ניהוליים

- מומלץ להכין "תכנית לצמצום מגעים". התכנית תכלול:
 - מיופי מרחבי הלמידה לעבודה בקבוצות קטנות ולצמצום מגעים, מתכונת למידה מרחוק עבור תלמידים/ כיתות בבידוד, במטרה לשמר את הקשר הרגשי חברתי ואת רצף הלמידה, בניית מערכת שעות מודולרית שניתן יהיה להתאימה הן למצבי שיגרה והן למצבי תחלואה.
 - חשוב שתכנון הלמידה ייעשה עוד לפני תחילת השנה על בסיס הממצאים הקיימים בביה"ס מסוף שנה"ל תשפ"א. עדכון ודיוק המידע על התלמידים, כדאי שיעשה בתוך תהליך הלמידה.
- מפגש חשיפה עם הצוות להצגת המתווה הכללי ולהיערכות להפעלת התכנית לרבות למידה במרחבים חוץ כיתתיים ובית ספריים: מיקום הלמידה, התאמות בהוראה ציוד מותאם, כללי התנהגות ודגשים לאורחות חיים.
- הצגת מתכונת ההפעלה הייחודית בשנה זו לתלמידים ולהוריהם, לרבות למידה במרחב פתוח, למידה מרחוק עבור תלמידי כיתות ו', למידה במצב תחלואה, אופני הקשר עם תלמידים בבידוד.
- הקצאת זמן במסגרת שעות השהיה לשיבות הצוות לצורך תמיכה והדרכה במורים בהיבטים פדגוגיים, חברתיים ורגשיים בסיוע אנשי צוות, כגון: יועצת בית הספר, פסיכולוגית, רכזת תקשוב, רכזת השתלבות, רכזת חברתית [ומגשרים](#) בעבודה עם תלמידים עולים ומשפחותיהם

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

- הסברה על חשיבות ההקפדה על אורחות החיים - עטיית מסכה, שמירה על ריחוק פיזי, אוורור והיגיינה (רחיצת ידיים).
- הכשרת צל"ח בית ספרי להובלה מיטבית בתרחישים השונים, הגדרת תחומי האחריות של בעלי התפקידים השונים והתאמתם, לרבות נאמן קורונה.
- היום הראשון ללימודים יארך לפחות 4 שעות לימוד. המלצות לקבלת תלמידי כיתות א' [בקישור הבא](#)

1. דגשים פדגוגיים

בבסיס התפיסה הפדגוגית עומד העיקרון של [גמישות פדגוגית וניהולית](#) כפי שמופיע [במסמך גפ"נ](#). חשוב לתכנן את הלמידה כך שתתאים ליכולות של התלמידים ולצרכים השונים, כפי שזוהו בסוף שנה"ל תשפ"א, לצרכים החברתיים והרגשיים שלהם וליעדים הלימודיים המתאימים לשכבת הגיל בה הם לומדים.

עקרונות:

- תחילת שנת הלימודים תוקדש לחיזוק תחושת המסוגלות העצמית של התלמידים ולאמונה ביכולתם להצליח בלמידה ולנוהלי התלמידאות. ניתן לעשות זאת בין היתר באמצעות משוב ספציפי, חיזוק והדגשת הצלחות קטנות כגדולות, זיהוי חסמים ופעולה להסרתם.
- חשוב להרבות בקריאה של יצירות ספרות ובשיח על סיפורים ושירים, כדי לאפשר לתלמידים להזדהות, לבטא את רגשותיהם ולהרחיב את התוקף לחוויות השונות כמו גם את היכולת להתמודד עם מורכבות.
- כדאי שהמורים ילמדו בקבוצות קטנות (שישתנו לעיתים בהתאם למטרות הלמידה) במטרה להשלים פערים לימודיים, לעודד ביטוי רגשי ואישי ולסייע לתלמידים להסתגל רגשית וחברתית ללמידה.
- חשוב לקיים למידה פעילה, מגוונת וחוייתית, לשלב הפוגות בשיעורים, להרבות בפעילות גופנית ולקיים למידה חוץ כיתתית וחץ בית ספרית.
- חשוב לקיים למידה משולבת (היברידית) ולהשתמש בכלים טכנולוגיים מגוונים, ובאמצעותם להמשיך ולפתח מיומנויות לומד עצמאי, כגון: יכולת ארגון זמן, התמצאות בדרכים לאיתור מידע, היכרות הולכת ומעמיקה עם הסביבה הדיגיטלית, אחריות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

לביצוע משימות והגשתן במועד והיכרות עם מקורות תמיכה זמינים. מצ"ב מסמך המלצות [ללמידה היברידית](#).

- למידה מרחוק תהיה חלק משגרת ההוראה-למידה בבית הספר בשנת הלימודים תשפ"ב. **עבור תלמידי כיתות ו' מדובר בשגרת למידה עד 3 שעות שבועיות** ועבור תלמידים מאומתים/בבידוד מדובר בלמידה מרחוק קצרת טווח.
- **דגשים מיוחדים על פי שכבות הגיל ואפיון התלמידים** (א'-ו', עולים חדשים וילדים בסיכון)
- להרחבה בנושא **תלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים** - [לחץ כאן](#)
- בשנה"ל תשפ"ב כחלק מהערכות למצבי חירום משרד החינוך נערך להפעלת למידה משולבת דיגיטל ולהלן ריכוז המענים לשימוש צוותי הניהול וההוראה בבתי הספר:

מענה	קישור
ריכוז מידע בנושא למידה מרחוק בפורטלים השונים	פורטל עובדי הוראה (מרחב פדגוגי) פורטל מוסדות חינוך - תקשוב איך ללמד מרחוק – קורסים ללמידה עצמאית, למידה דיגיטלית
כלים לתקשורת וללמידה סינכרונית (כדוגמת "זום") וא- סינכרונית (כדוגמת סביבות ענן)	כלים סינכרוניים כלים א- סינכרוניים-מרחבי למידה דיגיטליים
תוכן דיגיטלי מספקי תוכן שבמכרז ובמרחב הפדגוגי	המרחב הפדגוגי
תוכנות לניהול פדגוגי ומערכת שעות	מידע על תוכנות ניהול פדגוגי ומערכת שעות גפ"ן -בחירת המערכות
שיעורים פרטיים וקבוצתיים ברשת "המקפצה" ללא עלות בתחומי הדעת	"המקפצה" שיעורים פרטיים ברשת
קורסים מקוונים ללמידה משולבת ו/או עצמית בסביבת LMS	יסודי, חט"ב חט"ע- באתר למידה דיגיטלית חט"ע - קמפוס II קורסים לחט"ע בדגש על סביבת הערכה חלופית

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

מענה	קישור
פרקטיקות ודגמי הוראה בעברית ובערבית ללמידה היברידית לאנשי חינוך	פרקטיקות ללמידה משולבת מרחוק דגמי הוראה (גלילות) בעברית ובערבית
מערכת שידורים לאומית ומאגר שידורים- שידורים המשודרים ברשת בעברית וערבית בתחומי הדעת השונים לשלבי הגיל השונים	מערכת שידורים לאומית- עברית מערכת שידורים לאומית- ערבית אקדמיה ברשת שידורים מוקלטים וחיים מאגר שידורים
פורטל חרדי	תשתית, מרחבים קוליים ופעילויות למידה
מגזר דוברי ערבית	פעילויות למגזר ערבי, דרוזי וצ'רקסי
חינוך מיוחד	פעילויות, כלים וסביבות סינכרוניות
פעילויות ותכני הפגה	כאן חינוכית, פעילות גופנית (יסודי), ניצנים ונהנים מובילנד-מאגר סרטים

ז. דגשים רגשיים – חברתיים

שנה"ל תשפ"ב תוקדש לחיזוק המרקם החברתי ותחושת השייכות לכיתה ולבית הספר, לטיפול מיומנויות רגשיות חברתיות (SEL), לחיזוק תחושת החוסן ולטיפול קשר מורה-תלמיד.

1. הבניית הכיתה כקבוצה חברתית

- בתחילת שנת הלימודים מקדישים התלמידים משאבים רגשיים להתמקמות החברתית. את החודש הראשון חשוב להקדיש להעמקת ההיכרות ולבניית חוזה כיתתי המגדיר את הנורמות והכללים המקובלים.
- יש להקדיש תשומת לב מיוחדת לחיברות של תלמידים מתקשים או שבפניהם ניצבים חסמים ביצירת קשרים חברתיים. חשוב לעבוד על הציר הכללי (הכיתתי) ובמקביל על הציר האישי לחיזוק המיומנויות החברתיות-רגשיות בקרב תלמידים אלה.
- חשוב לקיים רצף של מפגשי שיח, שיתוף וחוויה בהם יוכלו התלמידים להציג את עצמם, להכיר את חבריהם, להתמקם בכיתה ולהסתגל אט אט ליומיום החינוכי מבחינה אקדמית, רגשית וחברתית. נזכור שהסתגלות והתמקמות אינן מתרחשות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

- כהרף עין, ולפיכך נעניק למשימת החזרה ללמידה מקום וקול לאורך מספר שבועות. נשזור את השיח אודות החזרה ללמידה הן במפגשים הייעודיים למטרה זו אך גם בשיעורים השונים בתחומי הדעת ובפעילויות הפנאי.
- מומלץ ליזום מפגשי שיח כיתתי, קבוצתי או אישי עם התלמידים. במהלך השיח נקשיב לתלמידים ונשקף להם את מנעד תחושותיהם. נעניק תוקף ומקום לרגשות מורכבים, ובה בעת נעודד אותם לזהות בתוכם תקווה, מוטיבציה ואף ניצנים של חדוות למידה.
 - מצ"ב הצעות לחומרים בתחום הרגשי-חברתי
 - בנוסף לכך, במגזר היהודי, תקופת החגים מהווה הזדמנות לחיזוק הזהות הלאומית ותחושת ההשתייכות הקהילתית. לפיכך חשוב לעסוק בתחילת השנה גם בסוגיות ערכיות הקשורות לחג ולמועד תוך יצירת חיבורים לחיי היום יום.
 - חשוב לקיים פתיחה וסגירה של יום בשיח רגשי-חברתי, בשיר, במשחק, בתנועה וכו'. שיח זה יאפשר אוורור רגשות וחיבור אישי וקבוצתי לתכנים רלוונטיים מחיי היום-יום.
 - יש לאפשר לכל תלמיד להתנסות במעורבות חברתית באמצעות תפקיד אותו ימלא בכיתה, בבית הספר ובקהילה. מעורבות זו תתרום לחיזוק תחושת המשמעות והמסוגלות, כחלק מביסוס החוסן האישי והקהילתי. חשוב לקיים עם התלמידים שיחות משוב ורפלקציה אודות ההתפתחות האישית בתפקיד.
 - חשוב לשבץ משימות קבוצתיות (בקבוצות קטנות) לעידוד שיח חברתי וקשר בין כלל התלמידים.
 - יש לשלב תכנים של התנהלות מיטבית ברשת ומניעת פגיעה ברשת, כחלק מהשגרה. לרשותכם: קוד אתי-גולשים לשינוי: נורמות התנהלות ברשת.
 - בכיתות ה'-ו' יש לתת דגש מיוחד על חיזוק ההיבטים הקשורים להבניית הזהות האישית לצד טיפוח יחסי אמון ותמיכה בקבוצת השווים. בנוסף יש לאפשר למתבגרים להוביל יחזמות חברתיות ערכיות בקהילה החל משלב התכנון ועד לשלב הביצוע.
 - מתן מענה רגשי- חברתי- ערכי לתלמידים המצטיינים באמצעות התכניות התוספתיות לתלמידים מצטיינים, כדוגמת "אמירים" ודרך השתתפות קבועה בפעילויות במרכז המחוננים היישובי/אזורי.
 - תלמידים מחוננים אשר מתקשים רגשית/חברתית- יש להסתייע במנהל/ת יועצ/ת של מרכז המחוננים והמצטיינים אליו מגיעים התלמידים מבית הספר.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

2. טיפוח קשר מורה - תלמיד

- חשוב לקיים שיחות אישיות וקבוצתיות במטרה להעמיק את ההיכרות עם התלמידים, לקבוע יחד יעדים לימודיים וחברתיים וליצור תחושת של קרבה.
- חשוב לעסוק בסוגיות חברתיות ערכיות גם בהוראת תחומי הדעת ולעודד את התלמידים לשתף ברגשות ובחוויית אישיות.
- חשוב ליצור הזדמנויות המאפשרות לתלמיד לפנות אל כל מורה לבקשת עזרה.
- במצבים של למידה מרחוק, יש להגדיר את הדרכים לשמירה על קשר רציף עם המורה.

3. חיזוק החוסן האישי והבטחת המוגנות האישית

- נזכיר לתלמידים מהיום הראשון ללימודים ולכל אורך השנה שאנו, אנשי הצוות החינוכי, זמינים ומעוניינים לסייע להם אם חלילה יקלעו למצבי סיכון, למצוקה או לקושי.
- חשוב לנקוט בפעולות על מנת למפות את צרכי כלל תלמידינו, לאתר ולזהות בתוכם תלמידים שנקלעו לקושי, מצוקה או סיכון. לרשותכם קישור למסמך "איתור זיהוי קשיים, מצוקות וסיכון" [עברית](#) / [ערבית](#)
- חשוב להעניק לתלמידים שאיתרנו אחרון קשבת, להביע עניין ואכפתיות וללוות אותם עד לפתרון הבעיה.
- יש לפנות לעדכון ולהיוועצות עם המנהל/ת, היועצ/ת והפסיכולוג/ית באמצעות השפ"חים לגבי תלמידים שאיתרנו כתלמידים בסיכון או במצוקה.
- חשוב לפעול לזיהוי צרכים רגשיים וחברתיים ייחודיים, ולתת מענה מתאים בעניינם באמצעות הגורמים הטיפוליים בבית הספר ובקהילה.
- **בסוגיות הקשורות להיבטים רגשיים חברתיים** ניתן לפנות ל[מדריכות המחזיות](#) [לחינוך חברתי ערכי](#), ולמדריכות הבית ספריות, ליועצ/ת ולפסיכולוג/ית בית הספר, למדריכי שפ"י וכן למפקחים על היעוץ.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

חינוך על יסודי

לאחר חופשת הקיץ מתוכננים תלמידי בית הספר העל יסודיים לשוב ללמידה פיזית מלאה בבתי הספר.

1. מתכונת הפעילות

בכיתות ז'-ט'

במצב שגרה: למידה בהיקף מלא כבשגרה, 6 ימים בשבוע, על פי שעות האורך בהתאם לשכבת הגיל, למעט בתי ספר אשר בחרו לעבור ל- 5 ימי לימוד בשבוע בשנה"ל תשפ"ב.

במצב תחלואה בעיר כתומה / אדומה: מומלץ לפעול לצמצום מגעים.

בישובים/שכונות בצבע "אדום" בלבד - תלמידי כיתות ח' ומעלה, יעברו ללמידה מרחוק אם בכיתת האם יש פחות מ- 70% פטורי בידוד בהתאם לנתוני מערכת התחלואה (משל"ט).

לרשות בית הספר עומדים הכלים הבאים לצמצום מגעים:

- א. כלים קיימים (הניתנים גם בשגרה במסמכי ארגון הלמידה לשנת תשפ"ב):
- ✓ עבודה בקבוצות קטנות בשעות רוחב ובשעות פרטניות (ככל שניתן בהתאם לכללים).
 - ✓ פעילות במרחב הפתוח.
 - ✓ פעילות במרחבי למידה נוספים בבית הספר ומחוצה לו.
 - ✓ למידה מרחוק לתלמידי כיתות ו' ומעלה בהתאם להנחיות בארגון הלמידה.

ב. כלים נוספים בעת מעבר לצבע "כתום" או "אדום":

- ✓ **סל מחוזי לשעות בודדות** ביסודי ובחטיבות הביניים לצורך **צמצום מגעים**. הנחיות לעניין זה יפורסמו בנפרד.
- ✓ **לכיתות ה' ומעלה:** למידה משולבת פיזית ומרחוק (תוך מתן עדיפות ללמידה פיזית). המעבר של כלל הכיתה ללמידה מרחוק תיעשה כמוצא אחרון – ובתיאום עם הפיקוח.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

ג. נוסף לכך, וללא קשר לצבע היישוב/השכונה, לרשות מנהלי בתי ספר יסודיים וחטיבות ביניים עומדים:

✓ **סל שקלי גמיש לטובת צמצום פערים** עבור תלמידי בתי הספר היסודיים וחטיבות הביניים, לפי מפתח של 100 ש"ח בשבוע לכיתה. התקציב צפוי להינתן במהלך חודש נובמבר. גובה התקציב שיעמוד לרשות כל אחד מבתי הספר ישוקף באמצעות מערכת גפ"ן (גמישות פדגוגית ניהולית) לניהול משאבים. בחירת המענים לצמצום הפערים תעשה אף היא במערכת גפ"ן. הנחיות נוספות לעניין סל זה יפורסמו ע"י האגף לחינוך יסודי והאגף לחינוך על יסודי בתחילת חודש אוקטובר.

✓ **מענים רגשיים-חברתיים – מנהל בית ספר שמעוניין לפתח תרבות ארגונית מבוססת SEL** יוכל לפנות למפקח בית הספר ולמנהל השפ"ח ולבקש ליווי והדרכת SEL. הליווי יינתן כמענה למגוון צרכים לשם צמצום פערים רגשיים ולתמיכה רגשית חברתית בתלמידים ובצוות. הדרכת SEL תינתן על ידי **מדריכי שפ"י**, בתיאום עם המפקחים על הייעוץ או על ידי **פסיכולוגים חינוכיים** בתיאום עם מנהלי השפ"ח. ההדרכה תינתן בתחומים הבאים: מענה תומך בהיבטים רגשיים של צוותים, מענה לתלמידים והורים בדגש על ליווי ותמיכה, פיתוח חוסן ותחושת מסוגלות בקרב צוותי החינוך, פיתוח מיומנויות תוך ובין אישיות בקרב תלמידים (בשיעור ייעודי ובתחומי הדעת), מענה תומך בדגש על אקלים וכו'.

✓ **תמיכה והדרכה לצוותים לפיתוח חוסן** על ידי יועצים ופסיכולוגים - ניתן לפנות לשם כך למפקחים על הייעוץ ולמנהלי השפ"ח. יודגש כי לצורך מענה זה יש לייעד לפחות שמונה מפגשי צוות לאורך השנה. החל מה-1 לספטמבר ולאורך ימי הלימוד הראשונים תתקיימנה הרצאות להורים במגזרים השונים על ידי אנשי המקצוע של השירות החינוכי בנושא הסתגלות ללמידה, פיתוח חוסן וליווי הילדים בתהליך ההסתגלות. פרסום בנושא יופיע באתר המשרד ובשפ"ינט.

ד. **מנהל/ת בית הספר יחד עם הצל"ח הבית ספרי** ינהל את המעבר לנוהל למידה ביישוב/שכונה "כתום" או "אדום" בהיבט הלימודי ("צמצום מעגעים"), בהיבט הרגשי-חברתי (לרבות מענה ייעוצי תומך לצוות ולתלמידים, שמירה על קשר, תקשורת עם הורים) ובכל הנוגע לביצוע מעקב וניטור אחר התחלואה המוסדית (מול המשל"ט).

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

בכיתות י'-י"ב

במצב שגרה: למידה בהיקף מלא כבשגרה, 6 ימים בשבוע, על פי שעות האורך בהתאם לשכבת הגיל, למעט בתי ספר אשר בחרו לעבור ל- 5 ימי לימוד בשבוע בשנה"ל תשפ"ב.

במצב תחלואה בעיר כתומה/אדומה: מומלץ לפעול לצמצום מגעים.

בישובים/שכונות בצבע "אדום" בלבד - תלמידי כיתות ח' ומעלה, יעברו ללמידה מרחוק אם בכיתת האם יש פחות מ- 70% פטורי בידוד בהתאם לנתוני מערכת התחלואה (משל"ט).

לרשות בתי הספר עומדים הכלים הבאים לצמצום מגעים:

- ✓ עבודה בקבוצות קטנות בשעות רוחב, בשעות פרטניות.
- ✓ פעילות במרחב הפתוח ובמרחבים נוספים בביה"ס.
- ✓ למידה משולבת פיזית ומרחוק (עדיפות ללמידה פיזית)
- ✓ למידה מרחוק (עדיפות ללמידה פיזית) - **בתיאום עם הפיקוח**

2. דגשים ארגוניים – ניהוליים

- מומלץ להכין "תכנית לצמצום מגעים". התוכנית תכלול:
 - מיפוי מרחבי הלמידה לעבודה בקבוצות קטנות ולצמצום מגעים, מתכונת למידה מרחוק עבור תלמידי/ כיתות בבידוד, במטרה לשמר את הקשר הרגשי חברתי ואת רצף הלמידה, קביעת דרכי הערכה חלופית בלמידה מרחוק, בניית מערכת שעות מודולרית שניתן יהיה להתאימה הן למצבי שיגרה והן למצבי תחלואה.
 - חשוב שתכנון הלמידה ייעשה עוד לפני תחילת השנה על בסיס הממצאים הקיימים בביה"ס מסוף שנה"ל תשפ"א. עדכון ודיוק המידע על התלמידים, כדאי שייעשה בתוך תהליך הלמידה.
- מפגש חשיפה עם הצוות להצגת המתווה הכללי ולהיערכות להפעלת התוכנית לרבות למידה במרחבים חוץ כיתתיים ובית ספריים: מיקום הלמידה, התאמות בהוראה ציוד מותאם, כללי התנהגות ודגשים לאורחות חיים.
- הצגת מתכונת ההפעלה הייחודית בשנה זו לתלמידים והוריהם, לרבות למידה במרחב פתוח, למידה מרחוק, למידה במצב תחלואה ואופני הקשר עם תלמידים בבידוד.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

- הקצאת זמן במסגרת שעות השהיה לשיבות הצוות לצורך תמיכה והדרכה במורים בהיבטים פדגוגיים, חברתיים ורגשיים בסיוע אנשי צוות, כגון: יועצת בית הספר, פסיכולוגית, רכזת תקשוב, רכזת השתלבות, רכזת חברתית ו**מגשרים** בעבודה עם תלמידים עולים ומשפחותיהם.
- הסברה על חשיבות ההקפדה על אורחות החיים- עטיית מסכה, שמירה על ריחוק פיזי, אזורור והיגיינה (רחיצת ידיים).
- הכשרת צל"ח בית ספרי להובלה מיטבית בתרחישים השונים, הגדרת תחומי האחריות של בעלי התפקידים השונים והתאמתם.
- קיום שיח שיתוף והיוועצות עם הנהגת ההורים המוסדית ועם מועצת התלמידים.
- בניית מערך חונכות של מורים חדשים, חוזרים משבתון או חל"ת ואנשי צוות המגלים קושי.
- היום הראשון ללימודים יארך לפחות 4 שעות לימוד, מומלץ לפתוח את יום הלימודים הראשון במסגרת הכיתתית עם מחנכ/ת הכיתה ולהקדיש את השעתיים הראשונות לשיח חברתי.
- מערכים העוסקים בהיכרות, גיבוש, תיאום ציפיות וכו' **בקישור הבא**

3. דגשים פדגוגיים

בבסיס התפיסה הפדגוגית עומד העיקרון של **גמישות פדגוגית וניהולית** כפי שמופיע **במסמך גפ"נ**. חשוב לתכנן את הלמידה כך שתתאים ליכולות של התלמידים ולצרכים השונים, כפי שזוהו בסוף שנה"ל תשפ"א, לצרכים החברתיים והרגשיים שלהם וליעדים הלימודיים המתאימים לשכבת הגיל בה הם לומדים.

בנוסף, בשנת הלימודים תשפ"ב, בתי הספר העל יסודיים בחינוך הרגיל (חטיבות ביניים וחטיבות עליונות בלבד) שיבחרו בכך, יוכלו להפעיל את השנה במתכונת של חמישה ימי לימוד **מצ"ב מסמך הרחבה**.

עקרונות:

- מומלץ לקיים מפגש אישי וכיתתי של מחנכי הכיתות עם תלמידי השכבות הנקלטות טרם פתיחת שנת הלימודים.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

- תחילת שנת הלימודים תוקדש לחיזוק תחושת המסוגלות העצמית של התלמידים ולאמונה ביכולתם להצליח בלמידה ולנוהלי התלמידאות. ניתן לעשות זאת בין היתר באמצעות משוב ספציפי, חיזוק והדגשת הצלחות קטנות כגדולות, זיהוי חסמים ופעולה להסרתם.
- מומלץ שהמורים ילמדו בקבוצות קטנות (שישתנו לעיתים בהתאם למטרות הלמידה) במטרה להשלים פערים לימודיים. יש לעודד ביטוי רגשי ואישי ולסייע לתלמידים להסתגל רגשית וחברתית ללמידה.
- חשוב לקיים למידה משולבת (היברידית), ולהשתמש בכלים טכנולוגיים מגוונים, ובאמצעותם להמשיך ולפתח מיומנויות לומד עצמאי, כגון: יכולת ארגון זמן, התמצאות בדרכים לאיתור מידע, היכרות הולכת ומעמיקה עם הסביבה הדיגיטלית, אחריות לביצוע משימות והגשתן במועד והיכרות עם מקורות תמיכה זמינים.
- ניתן להפנות תלמידים [לסמינר טכנולוגי](#) להנגשת הסביבה הווירטואלית והכלים המלווים אותה וכן הדרכה להורים בנושא. יש לתת את הדעת להיערכות במידת הצורך, להנגשה ולהשתתפות תלמידים עם מוגבלות הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים באופני הלמידה השונים.
- למידה מרחוק תהיה חלק משגרת ההוראה - למידה בבית הספר בשנת הלימודים תשפ"ב. בחטיבות ביניים מדובר בשגרת הלמידה עד 7 שעות שבועיות ועבור תלמידים מאומתים/בבידוד - מדובר בלמידה מרחוק קצרת טווח.
- בתכנון הלמידה מרחוק יש להתחשב במגוון האוכלוסיות שבבית הספר ובניית מפת מענים הכוללת ליווי לימודי, רגשי וחברתי - [להנחיות נוספות עבור תלמידים עולים](#)
- מומלץ לבנות מערך העשרה לתלמידים בתחומי ענין מגוונים וגיוס מורים, הורים, בוגרים, חברי תעשייה ואקדמיה להעברת הקורסים. ניתן להוציא "קול קורא" בית ספרי בנושא.
- חשוב לאפשר לתלמידים המאותרים כמחוננים להשתתף ביום העשרה שבועי (יום שליפה) במרכז המחוננים אליו הם משתייכים.
- יש לקיים את כל התכניות התוספתיות לתלמידים מצטיינים כדוגמת "אמירים", "קדם עתידים", "חינוך לפסגות", "אקדמיה בתיכון" וכו'

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

- להלן [הרחבה בנושא](#): חומרים בתחום הרגשי חברתי ודגשים לתלמידים בסיכון
- להלן [הרחבה בנושא מחוננים](#)
- להלן הרחבה בנושא [תלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים](#)
- בשנה"ל תשפ"ב כחלק מהערכות למצבי חירום משרד החינוך נערך להפעלת למידה משולבת דיגיטל ולהלן ריכוז המענים לשימוש צוותי הניהול וההוראה בבתי הספר:

קישור	מענה
פורטל עובדי הוראה (מרחב פדגוגי) פורטל מוסדות חינוך - תקשוב איך ללמד מרחוק – קורסים ללמידה עצמאית, למידה דיגיטלית	ריכוז מידע בנושא למידה מרחוק בפורטלים השונים
כלים סינכרוניים כלים א- סינכרוניים-מרחבי למידה דיגיטליים	כלים לתקשורת וללמידה סינכרונית (כדוגמת "זום") וא- סינכרונית (כדוגמת סביבות ענן)
המרחב הפדגוגי	תוכן דיגיטלי מספקי תוכן שבמכרז ובמרחב הפדגוגי
מידע על תוכנות ניהול פדגוגי ומערכת שעות גפ"ן-בחירת המערכות	תוכנות לניהול פדגוגי ומערכת שעות
"המקפצה" שיעורים פרטיים ברשת	שיעורים פרטיים וקבוצתיים ברשת "המקפצה" ללא עלות בתחומי הדעת
בגרופ	בגרופ - למידה בקבוצות וואטצאפ במגוון מקצועות
יסודי, חט"ב חט"ע - באתר למידה דיגיטלית חט"ע - קמפוס IL קורסים לחט"ע בדגש על סביבת הערכה חלופית	קורסים מקוונים ללמידה משולבת ו/או עצמית בסביבת LMS
פרקטיקות ודגמי הוראה (גלידות) בעברית ובערבית	פרקטיקות ודגמי הוראה בעברית ובערבית ללמידה היברידית לאנשי חינוך
מערכת שידורים לאומית- עברית מערכת שידורים לאומית- ערבית אקדמיה ברשת שידורים מוקלטים וחיים מאגר שידורים	מערכת שידורים לאומית ומאגר שידורים- שידורים המשודרים ברשת בעברית וערבית בתחומי הדעת השונים לשלבי הגיל השונים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

מענה	קישור
פורטל חרדי	תשתית, מרחבים קוליים ופעילויות למידה
מגזר דוברי ערבית	פעילויות למגזר ערבי, דרוזי וצ'רקסי
חינוך מיוחד	פעילויות, כלים וסביבות סינכרוניות
פעילויות ותכני הפגה	כאן חינוכית, פעילות גופנית (יסודי), ניצנים ונהנים מובילנד-מאגר סרטים

4. דגשים רגשיים – חברתיים

שנה"ל תשפ"ב תוקדש לחיזוק המרקם החברתי ותחושת השייכות לכיתה ולבית הספר, לטיפול מיומנויות רגשיות חברתיות (SEL), לחיזוק תחושת החוסן ולטיפול קשר מורה-תלמיד.

1. הבניית הכיתה כקבוצה חברתית

- בתחילת השנה מקדישים התלמידים משאבים רגשיים להתמקמות החברתית. את החודש הראשון חשוב להקדיש להעמקת ההיכרות ולבניית חזה כיתתי המגדיר את הנורמות והכללים המקובלים.
- יש להקדיש תשומת לב מיוחדת לתלמידים שמתקשים ביצירת קשרים חברתיים. חשוב לעבוד על הציר הכללי (הכיתתי) ובמקביל על הציר האישי לחיזוק המיומנויות החברתיות-רגשיות בקרב תלמידים אלו.
- בנוסף לכך, במגזר היהודי, תקופת החגים מהווה הזדמנות לחיזוק הזהות הלאומית ותחושת ההשתייכות הקהילתית. לפיכך חשוב לעסוק בתחילת השנה גם בסוגיות ערכיות הקשורות לחג ולמועד תוך יצירת חיבורים לחי היום יום.
- מומלץ להפעיל תכנית מעברים [עבור תלמידי כה"ז הנקלטים בחטיבה ותלמידי כיתה י' הנקלטים בחט"ע](#). בשכבת כיתות ז' וכיתות י' חשוב להקדיש זמן להיכרות בין התלמידים לבין עצמם ולהיכרות עם מוריהם, לשאוף ליצור קשרים משמעותיים. מצ"ב [המלצה לתהליך קליטת תלמיד עם צרכים ייחודיים בבית הספר](#)
- חשוב להתאים את התכנית החברתית-ערכית קהילתית בדגש על צמצום הפער החברתי והעצמת עוגני ליבת החינוך החברתי קהילתי: שיעורי חברה בדגש על הכיתה

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

כקבוצה חברתית וקהילתיות – [תכנים לימי לוח](#) ו[המאגר הלאומי לשיעורי חינוך](#), [תכנית התפתחות אישית ומעורבות חברתית](#), [מנהיגות צעירה](#), [הכנה לצה"ל](#) ולשירות משמעותי, של"ח וידיעת הארץ- יציאה לטיולים ולמסעות, [הנחלת זיכרון השואה ומשמעותה](#).

2. טיפוח קשר מורה – תלמיד

- חשוב לקיים שיחות אישיות וקבוצתיות במטרה להעמיק את ההיכרות עם התלמידים, לקבוע יחד יעדים לימודיים וחברתיים וליצור תחושת של קרבה.
- חשוב לעסוק בסוגיות חברתיות ערכיות גם בהוראת תחומי הדעת ולעודד את התלמידים לשתף ברגשות ובחוויית אישיות.
- חשוב ליצור הזדמנויות המאפשרות לתלמיד לפנות אל כל מורה לבקשת עזרה.
- במצבים של למידה מרחוק, יש להגדיר את הדרכים לשמירה על קשר רציף של התלמידים עם המורים

3. חיזוק החוסן האישי

- חשוב להזכיר לתלמידים מהיום הראשון ללימודים ולכל אורך השנה שאנו, אנשי הצוות החינוכי, זמינים להם ומעוניינים לסייע להם אם חלילה יקלעו למצבי סיכון, למצוקה או לקושי.
- חשוב לנקוט בפעולות על מנת למפות את צרכי כלל תלמידינו, לאתר ולזהות בתוכם תלמידים שנקלעו לקושי, מצוקה או סיכון. לרשותכם קישור למסמך "איתור וזיהוי קשיים, מצוקות וסיכון" [עברית](#) / [ערבית](#)
- חשוב להעניק לתלמידים שאיתרנו אחרון קשבת, להביע עניין ואכפתיות וללוות אותם עד לפתרון הבעיה.
- יש לפנות לעדכון ולהיוועצות עם המנהל/ת, היועצ/ת והפסיכולוג/ית באמצעות השפ"חים לגבי תלמידים שאיתרנו כתלמידים בסיכון או במצוקה.
- חשוב לפעול לזיהוי צרכים רגשיים וחברתיים ייחודיים ולתת מענה מתאים בעניינים באמצעות הגורמים הטיפוליים בבית הספר ובקהילה.
- בסוגיות הקשורות להיבטים רגשיים חברתיים ניתן לפנות למדריכות הבית ספריות, ליועצ/ת ולפסיכולוג/ית בית הספר, למדריכי שפ"י וכן למפקחים על היעוץ. במקרה

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

- של תלמידים מחוננים- ניתן ורצוי לפנות ליועצת במרכז המחוננים והמצטיינים בו התלמיד לומד או למד בעבר.
- מתן מענה רגשי-חברתי-ערכי לתלמידים המצטיינים באמצעות התכניות התוספתיות לתלמידים מצטיינים, כדוגמת "אמירים".

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

תלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים

לאחר חופשת הקיץ מתוכננים תלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים לשוב ללמידה פיזית מלאה במוסדות החינוך.

1. מתכונת הפעילות

א. תלמידים עם מוגבלות הלומדים במוסד לחינוך מיוחד

בשגרה ובתחלואה

למידה על פי מערכת הלימודים הרגילה במוסד החינוכי ובהתאם להגבלות ככל שיהיו.

ב. תלמידים הלומדים במרכזים החינוכיים בבתי חולים - יפעלו בהתאם למערכת הלימודים הרגילה.

ג. תלמידים חולים בביתם ימשיכו את לימודיהם על פי התכנית שגובשה עבורם.

ד. תלמידים הלומדים בכיתות חינוך מיוחד בבית ספר רגיל - יפעלו בהתאם למערכת הלימודים הרגילה

ה. תלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים ולומדים בשילוב אישי בכיתה רגילה - ילמדו עם בני כיתתם על פי מתווה אגפי הגיל תוך מתן מענים מותאמים (ראה עמ' 25)

- האחריות הכוללת על כל התלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים ולומדים בשילוב אישי והתלמידים הלומדים בכיתות חינוך מיוחד הינה על מנהל המוסד החינוכי.
- האחריות ברמה הכיתתית מוטלת על מחנכי הכיתות

2. דגשים ארגוניים ניהוליים

1. במידה ומתקיימת למידה בקבוצות חשוב להתאים את המענה הנדרש לתלמידים עם המוגבלות, מומלץ לשמור על שיבוץ בקבוצה קבועה, בכיתה שהוגשה עבורם, ככל הניתן עם המחנך והסייעת הקבועים.

2. צוותי המתי"א והמרכז החינוכי לתלמידי כו"ח (כבדי שמיעה וחרשים) ילוו ויתמכו

בצוות המוסד החינוכי כדי לתת מענה מיטבי ומותאם לצרכי התלמידים.

תיאום של מנהל/ת המתי"א ומנהלת המרכז החינוכי לתלמידי כו"ח עם מנהל

המוסד החינוכי בו לומד התלמיד:

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי

- מיפוי תלמידים עם מוגבלות בשילוב אישי
- מיפוי כלל התמיכות המקבלים התלמידים עם הסל אישי
- התמיכות לתלמיד ימשיכו להינתן לתלמיד על פי התח"י שנבנה לתלמיד
- במידה ובכיתה בה לומד התלמיד נערכים ללמידה בקבוצות מקרוב או מרחוק (בזום), יש לבחון שיבוץ התלמיד המשולב בקבוצה בה עובד ההוראה המלמד הינו דמות משמעותית בעבור התלמיד.
- יש להיערך להמשך ליווי התלמיד על ידי הסייעת במידה וזכאי לתמיכה מסוג זה
- שימוש במרחבי חוץ , בחצר בית הספר ובסביבתו תוך התחשבות בצרכיהם ובהנגשות הנדרשות לתלמידים עם מוגבלות
- תלמיד שהכיתה או המרחב הסמוך לכתה הונגשו עבורו ימשיך ללמוד בכיתתו המונגשת במקרה של פיצול הכיתה
- היערכות ליישום מענים מותאמים במידת הצורך: למידה וטיפול מרחוק, מענה במוקד חינוכי ברשות, מפגש בבית התלמיד
- הסברה מותאמת על חשיבות ההקפדה על אורחות החיים
- הקצאת זמן תמיכה לצוותים בהיבטים פדגוגיים, חברתיים ורגשיים באמצעות אנשי צוות, כגון: יועצת, פסיכולוגית, מדריכה, מפקחת.
- מפגש חשיפה עם הצוות להצגת המתווה הכללי ולהיערכות להפעלת התוכנית, כללי התנהגות ודגשים לאורחות חיים.
- הצגת מתכונת ההפעלה להורים, לרבות למידה במרחב פתוח, שמירה על קשר מרחוק, למידה במצב תחלואה, אופני הקשר עם תלמידים בבידוד.

3. דגשים פדגוגיים

חשוב לתכנן את הלמידה כך שתתאים ליכולות של התלמידים ולצרכים הלימודיים, החברתיים והרגשיים השונים, כפי שזוהו בסוף שנה"ל תשפ"א, וכן ליעדים הלימודיים המתאימים לכל אחד מהתלמידים.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

עקרונות :

- במהלך החודש הראשון יוקדש זמן למשימת ההסתגלות וההתמקמות מחדש. מוצע לקיים פעילויות חווייתיות, שיחות רגשיות והזדמנויות לשיתוף בהן יוכלו כלל התלמידים לעבד יחד את התחושות שמלוות אותם עם שובם ללמידה .
- חשוב לקיים למידה פעילה, מגוונת וחוייתית, לשלב הפוגות בשיעורים, להרבות בפעילות גופנית ולקיים למידה חוץ כיתתית וחץ בית ספרית.
- חשוב לקיים למידה להעמקת הידע ולתרגול שימוש בכלים טכנולוגים מגוונים ובאמצעותם להמשיך ולפתח מיומנויות להגברת העצמאות ולהיכרות עם הסביבה הדיגיטלית.
- בלמידה היברידית/מרחוק, חשוב להתייחס לאוכלוסיית התלמידים עם הצרכים הייחודיים. מצ"ב מסמך [המלצה לקליטת תלמיד עם צרכים ייחודיים בבית הספר](#), לרבות מתן מענה מותאם ומונגש בלמידה היברידית/מרחוק, [ראה קישור](#) חשוב לערוך מיפוי כולל לתלמידים עם מוגבלות בשילוב אישי ומיפוי כלל התמיכות של כל אחד מהתלמידים עם הסל אישי.
- יש להיערך ליישום מענים מותאמים על-פי הצורך: למידה וטיפול מרחוק, מענה [במוקד חינוכי ברשות, מפגש בבית התלמיד](#)
- במידה ותתקיים למידה בבית לחלק מהתלמידים בחלק מימות השבוע - תיבחן אפשרות שתלמיד עם מוגבלות (בשכיחות נמוכה) ילמד במוס"ח כל ימות השבוע
- בניית תח"י ומתן תמיכות לתלמידים עפ"י התכנית.
- תלמיד שלומד במסגרת לחינוך מיוחד ומשולב באופן חלקי בכיתה בחינוך הרגיל ימשיך שילוב זה על פי התכנית האישית שנקבעה בעבורו.